

Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden

Aika/Tid 14.04.2020, Klo/Kl. 18:10 - 20:15

Paikka/Plats Kuntala, Lukkarinmäentie 2. Kokoushuone Focus. / Sockengården, Klockarbackavägen 2. Mötesrum Focus

---

Osallistujat/Deltagare

	Nimi/Namn	Klo/Kl.	Tehtävä/Uppg
Läsnä/Närv.	Lehtonen Harri	18:10 - 20:15	puheenjohtaja/ordförande
	Rauha Hannele	18:10 - 20:15	varapj/viceorf etänä/distans
	Lindgren Hans-Peter	18:10 - 20:15	jäsen/medlem
Muu/Övriga	Slotte Martin	18:10 - 20:15	Tilintarkastaja/revisor
	Kivilevo Pekka	18:10 - 19:30	asiantuntija/sakkunnig §22-26 etänä/distans
	Ollikainen Hannu	18:10 - 19:30	asiantuntija/sakkunnig §22-26 etänä/distans
	Heittola Tommi	18:10 - 20:15	sihteeri/sekreterare
Poissa/Frånvarande	Lindblom Minna		jäsen/medlem
	Toivola Kirsi		jäsen/medlem

Päivämäärä Datum	Puheenjohtaja/Ordförande	Pöytäkirjanpitäjä/Protokollförare
---------------------	--------------------------	-----------------------------------

Allekirjoitukset Underskrift	Harri Lehtonen	Tommi Heittola
---------------------------------	----------------	----------------

---

Käsitellyt asiat Ärenden	§ 22 - 29
-----------------------------	-----------

Pöytäkirjantarkastaja/Protokolljusterare	Pöytäkirjantarkastaja/Protokolljusterare
--	--

Pöytäkirja sähköisesti
tarkastettu
Protokollet elektroniskt
justerat

Hans-Peter Lindgren

Hannele Rauha

Pöytäkirja nähtävänä Protokollet framlagt	22.04.2020 00:00
--	------------------

Luettelo käsitellyistä asioista/Ärendeförteckning

§	Otsikko/Rubrik	Sivu/Sida
22	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / Sammanträdetts laglighet och beslutförhet	3
23	Pöytäkirjantarkastajien valinta / Val av protokolljusterare	4
24	Esityslistan hyväksyminen / Godkännande av föredragningslistan	5
25	Tilinpäätösinfo ja ajankohtaiset taloudelliset asiat / Bokslutsinformation och aktuella ekonomiska ärenden	6
26	Sivistysvaliokunnan koulukohtaiset taloustiedot / Bildningsutskottets skolspecifika budgetuppgifter	8
27	Arviointikertomus / Utvärderingsberättelse - 2019	10
28	Saapuneet sidonnaisuusilmoitukset / Inkomna redogörelser för bindningar	13
29	Kevään kokousaikataulu 2020 / Vårens tidtabell 2020	15

Tarkastuslautakunta/Revisionsnäm
nden § 22

14.04.2020

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / Sammanträdets laglighet och beslutförhet

TITARLTK § 22

Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden 14.4.2020

Tarkastuslautakunta totesi, että kokous oli laillisesti koollekutsuttu ja päätösvaltainen.

Revisionsnämnden konstaterade att sammanträdet var lagligen sammankallat och beslutfört.

Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 23

14.04.2020

Pöytäkirjantarkastajien valinta / Val av protokolljusterare

TITARLTK § 23

Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden 14.4.2020

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Hans-Peter Lindgren ja Hannele Rauha.

Beslut

Till protokolljusterare valdes Hans-Peter Lindgren och Hannele Rauha.

Tarkastuslautakunta/Revisionsnäm § 24
nden

14.04.2020

Esityslistan hyväksyminen / Godkännande av föredragningslistan

TITARLTK § 24

Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden 14.4.2020

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä esityslistan.

Beslut

Revisionsnämnden beslöt enhälligt godkänna föredragningslistan.

Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 10	11.02.2020
Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 17	10.03.2020
Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 25	14.04.2020

Tilinpäätösinfo ja ajankohtaiset taloudelliset asiat / Bokslutsinformation och aktuella ekonomiska ärenden

267/02.02.02/2019

TITARLTK § 10

Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden 11.2.2020

Tarkastuslautakunta on kutsunut paikalle Sipoon kunnan talousjohtaja Pekka Kivilevon keskustelemaan ajankohtaisista kunnan talousasioista. Keskustelussa käydään muun muassa läpi talouden seurantaan ja ohjeistukseen liittyviä asioita kunnassa.

Puheenjohtajan esitys

Keskustelu merkitään tiedoksi.

Ordförandens förslag

Diskussionen antecknas för kännedom.

Päätös

Kunnan talousjohtaja ei päässyt paikalle kokoukseen. Tarkastuslautakunta keskusteli talousjohtajan toimittamasta tilinpäätösennusteesta.

Beslut

Kommunens ekonomidirektör kunde inte delta i mötet. Revisionsnämnden förde diskussion om bokslutsprognosen som ekonomidirektören hade lämnat in.

TITARLTK § 17

Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden 10.3.2020

Tarkastuslautakunta on kutsunut paikalle Sipoon kunnan talousjohtaja Pekka Kivilevon keskustelemaan ajankohtaisista kunnan talousasioista. Keskustelussa käydään muun muassa läpi talouden seurantaan ja ohjeistukseen liittyviä asioita kunnassa. Tarkastuslautakunta on erityisesti kiinnostunut kuulemaan uuden Kuntalan kuluista sekä Sipoon koulukohtaisista kuluista vuodelta 2019 ja vertailuvuodelta 2018.

Puheenjohtajan esitys

Keskustelu merkitään tiedoksi.

Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 10	11.02.2020
Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 17	10.03.2020
Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 25	14.04.2020

Ordförandens förslag

Diskussionen antecknas för kännedom.

Påttös

Asiasta käyty keskustelu merkittiin tiedoksi.

Beslut

Den förda diskussionen antecknades för kännedom.

TITARLTK § 25

Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden 14.4.2020

Tarkastuslautakunta on kutsunut paikalle Sipoo kunnan talousjohtaja Pekka Kivilevon tai tämän määrämän henkilön keskustelemaan ajankohtaisista kunnan talousasioista. Keskustelussa käydään erityisesti läpi sivistystoimen tilitasoista raporttia koulukohtaisista kuluista, joka pitää sisällään talousarvio- ja toteumaluvut vuosilta 2017-2019.

Puheenjohtajan esitys

Keskustelu merkitään tiedoksi.

Ordförandens förslag

Diskussionen antecknas för kännedom.

Påttös

Tarkastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan esityksen.

Beslut

Revisionsnämnden beslöt enhälligt godkänna ordförandes förslag.

Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 13	11.02.2020
Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 19	10.03.2020
Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 26	14.04.2020

Sivistysvaliokunnan koulukohtaiset taloustiedot / Bildningsutskottets skolspecifika budgetuppgifter

TITARLTK § 13

Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden 11.2.2020

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta pyytää koulukohtaiset sisäiset ja ulkoiset kustannukset vuodelta 2019 ja vertailuvuodelta 2018.

Ordförandes förslag

Revisionsnämnden ber om skolspecifika interna och externa utgifter från år 2019 och jämförelseår 2018.

Päätös

Tarkastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti esityksen.

Beslut

Revisionsnämnden godkände enhälligt förslaget.

TITARLTK § 19

Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden 10.3.2020

Tarkastuslautakunta on vastaanottanut valtuustolta tarkempia selvityksiä sivistyksen talousarviolityksiin liittyen. Kokouksessa keskustellaan selvityksistä.

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta keskustelee selvityksestä ja antaa tarvittaessa oman lausuntonsa kunnanvaltuustolle.

Ordförandes förslag

Revisionsnämnden diskuterar utredningen och ger vid behov ett eget utlåtande till kommunfullmäktige.

Päätös

Tarkastuslautakunta keskusteli saadusta selvityksestä ja pyytää sivistystoimesta tilitasoisen raportin johon sisältyy talousarvio- ja toteumaluvut vuosilta 2017-2019. Tarkastuslautakunta kutsuu talousjohtajan tai hänen määräämänsä henkilön, joka pystyy avaamaan lautakunnalle tiliointiperusteet, seuraavaan tarkastuslautakunnan kokoukseen.

Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 13	11.02.2020
Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 19	10.03.2020
Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 26	14.04.2020

Beslut

Revisionsnämnden diskuterade den mottagna utredningen och begär av bildningssektorn en rapport på kontonivå, som innehåller budget- och faktsika siffror från åren 2017-2019. Revisionsnämnden bjuder in ekonomichefen eller någon annan av honom förordnad person, som kan öppna upp konteringsgrunderna för revisionsnämnden till nästa möte.

TITARLTK § 26

Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden 14.4.2020

Tarkastuslautakunta on kutsunut talousjohtajan Pekka Kivilevo tai hänen määräämänsä henkilön, joka pystyy avaamaan lautakunnalle tiliöintiperusteet, kokoukseen.

Puheenjohtajan esitys

Keskustelu merkitään tiedoksi ja antaa tarvittaessa oman lausuntonsa kunnanvaltuustolle.

Ordförandes förslag

Diskussionen antecknas för kännedom och ger vid behov ett eget utlåtande till kommunfullmäktige.

Päätös

Asiasta käyty keskustelu merkittiin tiedoksi. Keskustelussa oli mukana Hannu Ollikainen selvittämässä tiliöintiperusteita.

Beslut

Den förda diskussionen antecknades för kännedom. Hannu Ollikainen deltog i diskussionen för att klargöra konteringsgrunderna.

Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden	§ 5	14.01.2020
Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden	§ 11	11.02.2020
Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden	§ 20	10.03.2020
Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden	§ 27	14.04.2020

Arviointikertomus / Utvärderingsberättelse - 2019

267/02.02.02/2019

TITARLTK § 5

Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden 14.1.2020

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa kunnanvaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta valmistelee arviointikertomusta vuodelta 2019 kokouksessa käydyssä keskustelun perusteella.

Ordförandes förslag

Revisionsnämnden bereder utvärderingsberättelsen för år 2019 utgående från diskussionen vid mötet.

Päätös

Tarkastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan esityksen.

Beslut

Revisionsnämnden godkände enhälligt ordförandes förslag.

TITARLTK § 11

Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden 11.2.2020

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa kunnanvaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta valmistelee arviointikertomusta vuodelta 2019 kokouksessa käydyssä keskustelun perusteella.

Päätös

Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 5	14.01.2020
Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 11	11.02.2020
Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 20	10.03.2020
Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 27	14.04.2020

Tarkastuslautakunta ei saanut tarvittavaa taloudellista informaatiota arviointikertomuksen päivittämiseen. Arviointikertomuksen käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa.

Beslut

Revisionsnämnden fick inte nödvändig ekonomisk information för att uppdatera utvärderingsberättelsen. Behandlingen av utvärderingsberättelsen fortsätter vid nästa möte.

TITARLTK § 20

Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden 8.3.2020

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa kunnanvaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta valmistelee arviointikertomusta vuodelta 2019 kokouksessa käydyn keskustelun perusteella.

Ordförandes förslag

Revisionsnämnden bereder utvärderingsberättelsen för år 2019 utgående från diskussionen vid mötet.

Päätös

Tarkastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan esityksen.

Beslut

Revisionsnämnden godkände enhälligt ordförandes förslag.

TITARLTK § 27

Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden 14.4.2020

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa kunnanvaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 5	14.01.2020
Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 11	11.02.2020
Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 20	10.03.2020
Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 27	14.04.2020

Tarkastuslautakunta valmistelee arviointikertomusta vuodelta 2019 kokouksessa käydyn keskustelun perusteella.

Ordförandes förslag

Revisionsnämnden bereder utvärderingsberättelsen för år 2019 utgående från diskussionen vid mötet.

Påttös

Tarkastuslautakunta päätti, että arviointikertomuksen tekoa jatketaan seuraavassa 28.4.2020 kokouksessa.

Beslut

Revisionsnämnden beslöt att forsätta utarbete utvärderingsberättelsen för år 2019 vid nästa möte 28.4.2020.

Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 28

14.04.2020

Saapuneet sidonnaisuusilmoitukset / Inkomna redogörelser för bindningar

TITARLTK § 28

Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden 14.4.2020

Valmistelija / Beredare: vs. hallintosihteeri Paulina Maja,
paulina.maja(a)sipoo.fi

Kuntalain (410/2015) 84 §:n mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava sidonnaisuuksistaan tarkastuslautakunnalle. Ilmoitukset julkaistaan yleisessä tietoverkossa.

Uudet sidonnaisuusilmoitukset

Lindgren Hans-Peter, yksilöjaosto varapj., tarkastuslautakunta jäsen

1. Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa hajroittavissa yrityksissä: Ei ilmoitettavaa
2. Johto- ja luottamustehtävät järjestöissä, säätiössä, yhdistyksissä ja vastaavissa: Nickby-Kyrkoby FBK hallituksen puheenjohtaja, Östra-Nylands Brand- och Räddningsförbund hallituksen puheenjohtaja, Finlands Svenska Brand- och Räddningsförbund hallituksen jäsen, Kyrkoby jaktförening hallituksen puheenjohtaja, Kyrkoby byalag hallituksen jäsen, Bostadsaktiebolag Nickby Torgpark hallituksen puheenjohtaja, Sibbo krigsveteraner hallituksen jäsen
3. Merkittävä varallisuus: Placeringsbostad Sibbo
4. Muut sidonnaisuudet, joilla voi olla merkitystä luottamustoimen/viranhaltijatehtävän hoitamiseen: Ei ilmoitettava

Muutokset sidonnaisuusilmoituksissa

Rauha Hannele tarkastuslautakunta jäsen

1. Johto- ja luottamustehtävät elinkeinotoimintaa hajroittavissa yrityksissä: Ei ilmoitettavaa
2. Johto- ja luottamustehtävät järjestöissä, säätiössä, yhdistyksissä ja vastaavissa: Marttojen hallituksen jäsen
3. Merkittävä varallisuus: kaksio Vantaalla
4. Muut sidonnaisuudet, joilla voi olla merkitystä luottamustoimen/viranhaltijatehtävän hoitamiseen: Sipoon suomalaisen seurakunnan seurakuntaneuvoston varajäsen

Liite/Bilaga

Liite/Bilaga 1/28.§ TITARLTK: Sidonnaisuusrekisteri 14.4.2020
(Hallintolain 434/2003 § 51 mukainen kirjoitusvirhe korjattu 29.4.2020, PMa)

Puheenjohtajan esitys

Muutokset sidonnaisuusrekisteriin merkitään tiedoksi ja se voidaan

julkaista yleisessä tietoverkossa.

Ordförandens förslag

Ändringarna i registret för bindningar antecknas för kännedom och kan publiceras i det offentliga nätverket.

Påttös

Tarkastuslautakunta pätti, että sidonnaisuusrekisterin muutosilmoitukset siirtyvät käsiteltäväksi seuraavaan 28.4. kokoukseen.

Beslut

Revisionsnämnden beslöt, att ändringarna i registret för bindningar flyttas för behandling i nästa möte 28.4.2020.

Tarkastuslautakunta/Revisionsnämnden § 29

14.04.2020

Kevään kokousaikataulu 2020 / Vårens tidtabell 2020

TITARLTK § 29

Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden 14.4.2020

Puheenjohtajan esitys

Tarkastuslautakunta keskustelee ja päättää tarvittaessa uudesta aikataulusta keväälle 2020.

Ordförandes förslag

Revisionsnämnden diskuterar och beslutar vid behov om en ny tidtabell för våren 2020.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti kevään tulevat kokouspäivät seuraavasti:

- tiistai 28.4.2020
- tiistai 5.5.2020
- tiistai 12.5.2020
- tiistai 19.5.2020

Beslut

Revisionsnämnden beslöt om vårens kommande mötes enligt följande:

- tisdag 28.4.2020
  - tisdag 5.5.2020
  - tisdag 12.5.2020
  - tisdag 19.5.2020
-

Muutoksenhakuohjeet

Tarkastuslautakunta Kokouspäivämäärä 14.4.2020 Pykälät §22-29

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät **§22-29**

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät

Hallintolainkäyttölain 5 §:n tai muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät:

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään

Sipoon kunta
Kunnanhallitus
Lukkarinmäentie 2
PL 7
04131 Sipoo
kirjaamo@sipoo.fi

Pöytäkirja on 22.4.2020 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite

Valitusosoitus

Valitusviranomainen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
faksi: 029 56 42079
sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kunnallisvalitus, pykälät:	Valitusaika 30 päivää
Hallintovalitus, pykälät:	Valitusaika ___ päivää
Muu valitusviranomainen, pykälät:	Valitusaika ___ päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hankinta-asiat

Hankinta-asioiden osalta pöytäkirjan liitteenä on erillinen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus.

Pykälät:

Yksityiskohtainen muutoksenhakuohje liitetään pöytäkirjanotteeseen.